

# YETENEKLER, MESLEKİ İLGİ, DEĞERLER

VELİ SUNUMU

# GİRİŞ



- Belli bir eğitim ile kazanılan, sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş işe **meslek** denir.
- Meslek seçiminin sağlıklı bir şekilde yapılması hayatımızın akışını değiştirecek; hayatımızı şekillendirecek sonuçları doğuracak olmasından dolayı oldukça önemlidir



Bu sunumda meslek seęimine etki eden;

**Siz değerli velilerimiz ,çocuklarınız 5-11 yaş aralığında olmanız** dolayısıyla bu dönemde meslekleri genellikle oyunlarla keşfederek öğrenir.

Ayrıca çevrenizde veya medyada gördükleri bireylerin sahip oldukları meslekleri fark ederek, kitaplardan veya internetten mesleki içerikleri okuyarak veya okulda öğretmenlerinin verdiği eğitimlerle öğrenmektedir.



## 5-11 Yaş aralığında; hayal döneminde meslek seçimine

dair; ilgileri, yeteneklerin, meslek değerlerin, kişilik özellikleri, işgücü piyasası gibi faktörleri hesaba katabilecek düzeyde olmamaları gelişimsel açıdan gayet doğal bir durumdur.

- Bu dönemde mesleklerle ilgili hayaller kurulur. Çocuklar, babalarının mesleği veya çevrelerinde, medyada gördükleri birisinininki gibi bir mesleğe sahip olduğunu hayal eder.
- Bulduğunuz yaş aralığındaki mesleki tercih ifadeleri bu açıdan gerçek seçimi yansıtmayan hayali ifadeler yer alır.



## Y E T E N E K

- Bir kimsenin bir Őeyi öğrenme ve yapabilme gücüne denir.
- Yeteneklerimiz, anne-babamızdan genetiksel olarak aldığımız bize aktarılan; doğuştan sahip olduğumuz özelliklerimizdir.
- Yeteneklerimiz kalıtsal özellikler taşımalarının yanında aynı zamanda çevresel koşulların etkisiyle ve eğitimle geliştirilebilen yapıdadırlar.
- **NELERİ YAPABİLİRİM? & NELERİ YAPMAKTA İYİYİM? soruları**, yetenekli olunan alanların anlaşılabilmesi, keşfedilebilmesi için sorulabilir.



## YETENEK VE BECERİ

Birbirine yakın anlamda olan kavramlardır. Çoğu zaman farkında olmadan birbirlerinin yerine kullanılırlar ama ikisi arasında fark vardır.

### YETENEK

- ✓ Bireyin performansına yansıtacağı potansiyeldir.
- ✓ Yetenek doğuştan gelir.
- ✓ Yeteneğin oluşmasında kalıtsal özelliklerin etkisi
- ✓ daha fazladır.

### BECERİ

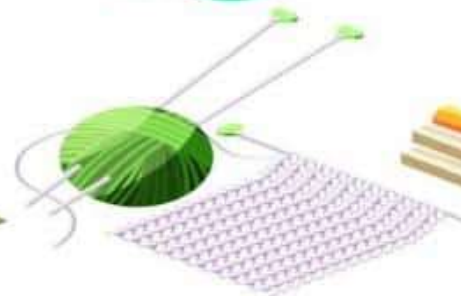
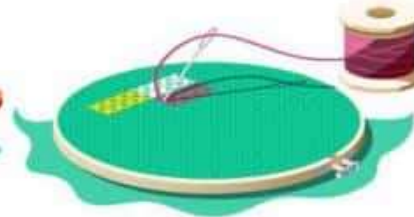
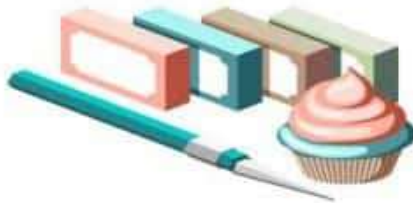
- ✓ Beceri, bireyin ondan istenen işi yapabilecek
- ✓ düzeyde olması anlamına gelir.
- ✓ Beceride ise çevresel koşulların etkisi daha
- ✓ fazladır.
- ✓ Beceri kazanmak yetenekli olmayı gerektirir ve zaman isteyen bir durumdur.



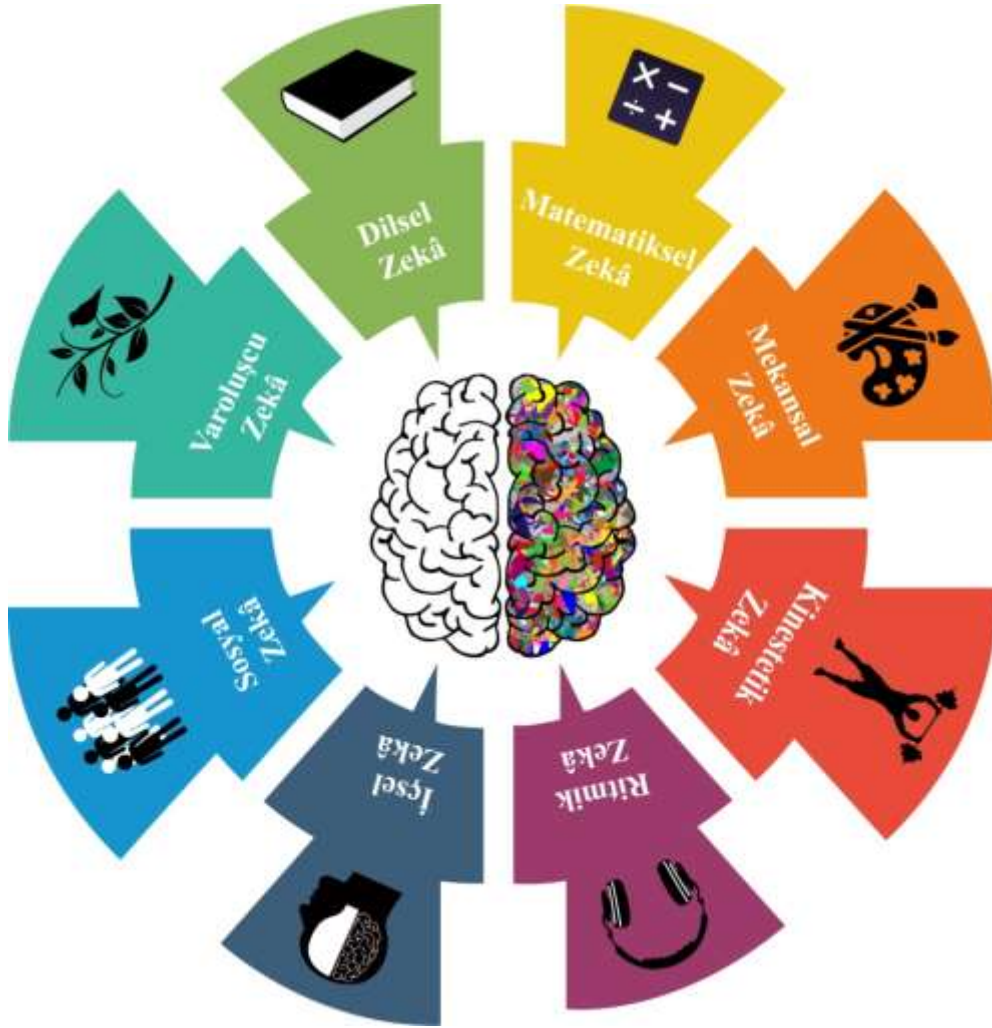
# YETENEK VE BECERİ

- Beceri; potansiyel, ilgi ve koşulların etkileşimi sonucunda ulaşılan noktayı gsterir.
- İki de futbolcu olan kişilerden birisi yksek oranda isabetli pas atma ve Őut atma becerilerine sahipken diğeri bu becerilere sahip olmayabilir. Bu; ikisinin yetenekli olduğu ortak alandaki farklı beceri dzeylelerinde bulunmalarının sonucudur.

# Çeşitli Alanlarda Doğuştan Yetenekli Olunabilir...







İnsan zekasının tek bir boyutu yoktur.

8 temel zeka (yetenek) alanı ve her bir zeka türünün beyin yapısı içinde kendine özgü bir işleyiş vardır.



# İLGİ

- Bireyin bir faaliyetten hoşlanma ve haz alma (doyum sağlama); faaliyeti sevip -sevmeme; derecesidir.
- Birçok faaliyet arasından belirli birkaç faaliyeti sıklıkla tercih ediyorsak bu aktiviteler ve faaliyetlere ilgi duyuyoruz demektir.
- Örneğin, boş zamanınızda yapılabilecek onlarca uğraşı arasından sıklıkla şiir ezberleyip, kitap okuyorsanız edebiyata ilgi duyuyorsunuzdur.
- **NELERİ YAPMAKTAN HOŞLANIRIM ? NELERİ SIKLIKLA YAPARIM ?** soruları, ilgi duyulan alanların anlaşılabilmesi, keşfedilebilmesi için sorulabilir.



# Bazı İlgî Türleri

- Temel Bilim İlgisi
- Sosyal Bilim İlgisi
- Canlı Varlık İlgisi
- Mekanik İlgî
- İkna İlgisi
- Ticaret İlgisi

- İş Ayrıntıları İlgisi
- Edebiyat İlgisi
- Güzel Sanatlar İlgisi
- Müzik İlgisi
- Sosyal Yardım
- İlgileri Tanıma Yolları
- İfade Edilen İlgiler
- Gözlenen-Görülen İlgiler
- Envanterler ile Ölçülen İlgiler
- Testle Ölçülen İlgiler



- İlgi duyduğumuz alan yeteneklerimiz, meslek değerlerimiz , kişilik özelliklerimiz ile uyuşursa ve bu uyumluluk içinde olan mesleklerden birine yönelirsek sonuç olarak yapacağımız işten çok yüksek olasılıkla mutluluk duyar, doyum sağlarız.



# MESLEK DEĞERLERİ

- Değerler, ulaşmak istediğimiz hedeflere atfettiğimiz önemi ifade eder.
- Bir mesleği bizim için değerli kılan özelliklere ise **meslek değerleri** denir.
- Başka bir ifadeyle meslek değerleri; bir mesleğe girme sonucunda o mesleğin getirilerinden elde edilen doyumdur.
- **MESLEKTEN BEKLENTİLERİM NELER? & MESLEĞİN GETİRİLERİ NELER?** soruları, meslek değerlerinin anlaşılabilmesi ve keşfedilebilmesi için sorulabilir.



# MESLEK DEĞERLERİ

## YETENEKLERİ KULLANMA

Bireyin sahip olduğu yetenek ve becerileri işinde kullanabilme olanağı bulması.

## ESNEK ÇALIŞMA SAATLERİ

Çalışma saatlerini bireyin kendisinin belirleyebilmesi, gerektiğinde ofise gelmeden de çalışma imkanının olması.

## YARATICILIK

İşin yeniliklere açık olması, özgün şeyler ve düşünceler keşfetme, tasarlama ve bunları uygulayabilme olanağı bulması.

## BAĞIMSIZLIK

Bağımsız olabilme, işini başkalarına bağımlı ; emre tabi olmadan istediği gibi yapabilme.



# MESLEK DEĞERLERİ

## ÖZEL YAŞAM

İşin kişinin özel yaşamına zaman ayırabilme olanağı tanınması.

## İŞ SÜKÛNETİ

İşin sakin ve huzurlu bir ortamda; stres ve gerginlikten uzak bir ortamda icra edilmesi.

## DEĞERLERLE UYUŞUM

Yapılan işin bireyin inanç, değer ve düşünceleriyle uyuşması.

## FİZİKSEL ETKİNLİKLER

İşin önemli oranda fiziksel etkinlikler yapmayı, bedensel olarak çalışmayı gerektirmesi.



# ÇOCUKLARIN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEYİCİ ÖNERİLER

- Teknolojik imkanları bilgiye ulaşmak,araştırmak,proje üretmek, çocukların kişisel gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla kullanmalarını sağlamalıyız.
- Resim yapmak, müzik enstrümanı çalmak, şarkı söylemek, şiir okumak, kitap okumak, yazı yazma etkinlikleri,spor faaliyetleri,zeka oyunları oynama,bahçe işleri...gibi aktivitelerle çocukların zamanlarını geçirmelerini sağlamalıyız.
- İlgi, yetenek, kişilik özelliklerimiz ve meslek değerlerimizi daha net bir şekilde anlayabilmek için rehberlik öğretmenimizden yardım almalıyız.
- Mesleki seçenekler ile ilgili riskleri, çalışma şartları, avantajları, dezavantajları, zorluk derecesi, kazanç durumu gibi bilgileri bireysel olarak araştırarak, ailemizden destek alarak, rehberlik öğretmenimize veya sınıf öğretmenimize danışarak öğrenmeliyiz.





## KAYNAK SAYFASI

- Pişkin, M. (2012). Kariyer gelişim sürecini etkileyen faktörler. İçinde: Yeşilyaprak, B. (Ed.). Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı. (s.43-73). Ankara:PegemYayınları
- <https://slideplayer.biz.tr/slide/3140317/Meslekirehberlik>
- <http://www.sozluk.gov.tr/>

*Dinlediđiniz İçin TeŖekkürler....*